

УДК 343.615

О.Д. Гринь, канд. юрид. наук, доцент
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Кафедра загальноправових дисциплін та міжнародного права
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ОЗНАК СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ЗЛОЧИНУ «НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ, ЩО СПРИЧИНИЛО ЗАРАЖЕННЯ ВІРУСОМ ІМУНОДЕФІЦИТУ ЛЮДИНИ ЧИ ІНШОЇ НЕВИЛІКОВНОЇ ХВОРОБИ»

Статтю присвячено встановленню ознак суб'єктивної сторони злочину «Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної хвороби». Розглянуто питання розмежування неналежного виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, та суміжних складів злочину.

Ключові слова: склад злочину, суб'єктивна сторона злочину, вина, умисел, необережність.

Постановка проблеми. Суб'єктивна сторона злочину – це психічне ставлення особи до вчинюваного діяння та його наслідків [1, 27]. До обов'язкових ознак суб'єктивної сторони злочину належать: вина у формі умислу чи необережності; до факультативних: мотив злочину, мета злочину, емоційний стан [2, 44]. На нашу думку, варто погодитись із висловленою в науковій літературі думкою про те, що форма вини – це встановлене законом певне поєднання інтелектуальних і вольових ознак, що свідчать про ставлення винуватого до вчинюваної дії (бездіяльності) і її наслідків [3, 198]. Тут ми не можемо не погодитись із О.Ф. Бантишевим та В.О. Глушковым про те, що вона базується на психологічному розумінні інтелектуальних і вольових її елементів, але при цьому є категорією не психологічною, а юридичною [4, 104].

Крім того, варто зауважити, що деякі законодавчі конструкції можуть характеризуватися, так званою «складною» або «подвійною» формою вини. Отже, деякі норми Особливої частини кримінального закону побудовані таким чином, що їх застосування потребує встановлення вини особи, яка вчинила злочин, окремо до самого діяння і окремо щодо суспільно небезпечних наслідків такого діяння [5, 144], тобто, при створенні законодавчої конструкції, мають місце випадки об'єднання в одному складі злочину двох різних форм вини, зокрема, одна характеризує психічне ставлення винного безпосередньо до свого діяння, а інша – до злочинного результату, що фактично настав [6, 88].

Зокрема, В.В. Сташис та М.І. Бажанов вказували, що суб'єктивна сторона цього складу злочину характеризується тільки необережністю, у виді як злочинної самовпевненості, так і злочинної недбалості [7, 124]. Таку ж позицію займає і О.О. Дудоров [8, 284] та деякі інші вчені [9, 80; 10, 65]. Існує також думка, що суб'єктивна сторона злочину, передбаченого нормами ст. 131 КК України, поряд із необережною формою вини, може характеризуватися також умислом щодо неналежного виконання професійних обов'язків і необережністю стосовно наслідків, що настали [11, 39]. Проте, найбільш радикальну позицію тут займають В.О. Глушков та С.А. Кузьмін, які наполягають на тому, що суб'єктивна сторона злочинів, передбачених нормами ст. 131 КК характеризується, так званою, «складною» виною: прямий умисел (ч. 2 ст. 24 КК України) щодо неналежного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків, зокрема, порушення нормативно встановлених правил, тобто до самого діяння, та необережна форма вини у вигляді злочинної самовпевненості (ч. 2 ст. 25 КК України) або злочинної недбалості (ч. 3 ст. 25 КК) відносно настання суспільно небезпечного наслідку – факту інфікування збудниками зазначених хвороб потерпілого [4, 118].

Ми маємо констатувати, що серед науковців відсутня єдина думка стосовно змісту суб'єктивної сторони складу злочинів, передбачених нормами ст. 131 КК України і видається за необхідне провести їх критичний аналіз та викласти наше бачення вирішення цього ж проблемного питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ці питання не залишилися поза увагою провідних вітчизняних науковців, зокрема таких, як О.Ф.Бантишев, М.І. Бажанов, В.О. Глушков, М.О. Джужа, І.О. Концевич, О.В. Копан, С.А. Кузьмін, П.А. Воробей, В.К. Гришук, В.А. Мисливий, А.В. Савченко, О.В. Шамара, Н.М. Ярмиш та ін.

Мета статті полягає у встановленні особливостей визначення ознак об'єктивної сторони злочину, передбаченого нормами ст. 131 КК України «Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної хвороби».

Виклад основного матеріалу. Досліджувані склади злочину, передбачені нормами ст. 131 КК України, відносяться до категорії злочинів із змішаною протиправністю, і тому нам, за будь-яких умов, необхідно провести з'ясування психічного ставлення винної особи до порушення нею своїх професійних обов'язків та щодо наслідку у вигляді зараження іншої особи ВІЛ-інфекцією або іншою невиліковною інфекційною хворобою, небезпечною для життя людини. Тобто, за будь-яких умов, ми маємо говорити про те, що суб'єктивна сторона злочину має характеризуватися, так званою, складною формою вини.

Здійснюючи аналіз психічного ставлення особи до наслідків свого діяння у вигляді зараження іншої особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, яка є небезпечною для життя людини, необхідно констатувати, що, вочевидь, виходячи із змісту норм ст. 131 КК України, а також, ч. 4 ст. 130 КК України, яка безпосередньо передбачає відповідальність за умисне зараження іншої особи збудниками вказаних хвороб, ми маємо говорити виключно про необережну форму вини. Що, до речі, є єдиним одностайно визнаним вченими фактом.

Однак, оскільки у кримінальному праві необережна вина поділена на види – злочинну самовпевненість та злочинну недбалість [12] видається за необхідне провести видовий аналіз належності, в контексті норм ст. 131 КК України, кримінально-правової вини щодо визначеного кримінальним законом злочинного наслідку.

Кримінальний закон (ч. 2 ст. 25 КК України) вказує, що злочинна самовпевненість має місце, якщо особа передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), не бажала їх, але легковажно розраховувала на їх відвернення [12].

На нашу думку, в контексті застосування норми ст. 131 КК України, із врахуванням наявності чіткої нормативної регламентації усіх професійно-посадових дій, пов'язаних із контактом та обігом біологічного матеріалу, що може містити збудників ВІЛ-інфекції, чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, інститут виправданого ризику має застосовуватися не самостійно (опосередковано), а лише у сукупності із його першоджерелом кримінально-правовим інститутом крайньої необхідності. Медичний, фармацевтичний або інший працівник, професійна діяльність якого обумовлює вказану специфіку, ні за яких умов, крім випадків, обумовлених крайньою необхідністю, не може вдаватися до ризикованих дій, які прямо порушують нормативно встановлені настанови, що мають забезпечити повну безпечність таких дій для інших осіб. Це може стосуватися випадків, коли, наприклад, лікар вимушений здійснювати невідкладне, необхідне для врятування життя пацієнта, який перебуває у критичному стані, оперативне втручання у непристосованих умовах, та за відсутності відповідним чином простерилізованого хірургічного інструментарію, використовує для його дезінфекції лише фактично наявні засоби: етиловий спирт чи оцет, які завідомо нездатні гарантувати наступну відсутність на інструментарії збудників, вказаних у диспозиції ст. 131 КК України, а отже призводять до зараження. Як бачимо, тут в наявності усі критерії крайньої необхідності, зокрема, того, що відвернута шкода смерть пацієнта, є більшою, а ніж заподіяна ризикованим втручанням зараження пацієнта.

Для такого аналізу питання належності кримінально-правової вини до видової категорії злочинної самовпевненості, теорія кримінального права використовує відповідні

об'єктивні та суб'єктивні критерії, що у своїй сукупності і мають однозначно вказувати на її наявність.

Об'єктивний критерій злочинної самовпевненості – це критерій, який вказує на те, яким чином мала вести себе особа за конкретних обставин для того, щоб її поведінка вважалась правомірною (створення певного еталону правомірної поведінки такої особи (її варіантів) за конкретних умов) [6, 100].

У даному випадку визначення моделі варіанту, варіантів правомірної поведінки особи, у кожному конкретному випадку не становить проблеми, оскільки еталон правомірної поведінки чітко закріплено у відповідних нормативно визначених настановах, в порушення яких, як раз і відбувалося здійснення професійної діяльності. Отже, за об'єктивним критерієм, маємо співпадіння.

В свою чергу, як вказується у наукових джерелах, суб'єктивний критерій злочинної самовпевненості необхідний для того, щоб вирішити питання про те, чи мала можливість конкретна особи з урахуванням її особистих якостей об'єктивно оцінити недостатність наявних у неї сил і засобів для того, щоб попередити настання шкідливих наслідків (отже, мають бути враховані такі особисті якості особи, як професійний досвід, рівень освіти, професійні якості, вік, психологічний та емоційний стани тощо) [6, 101].

При цьому, тут ми маємо повністю погодитися із твердженням про те, що недоосвідченість (тобто невміння у випадках типової хвороби і за звичайних обставин зробити на підставі існуючих наукових даних правильний висновок [13, 638]) не може розглядатися як обставина, що виключає злочинність діяння працівника [4, 23]. Таким чином, за негативні наслідки неналежного здійснення професійної діяльності (неналежне виконання професійних обов'язків), причиною чого є недоосвідченість працівника, може наставати кримінальна відповідальність.

Отже, злочинна самовпевненість, в контексті ст. 131 КК України, може розглядатися як можливий варіант психічного ставлення винної особи до передбаченого диспозицією злочинного наслідку.

Другим видом необережної форми вини є злочинна недбалість. Згідно ч. 3 ст. 25 КК України, необережність є злочинною недбалістю, якщо особа не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), хоча повинна була і могла їх передбачити [12].

В.О. Глушков у цьому аспекті вказує, що від злочинної самовпевненості, злочинна недбалість відрізняється тим, що винна особа не тільки не бажає, але і не передбачає можливості настання суспільно небезпечних наслідків [14, 98].

Наука кримінального права для визначення злочинної недбалості також встановлює два критерії, які у своїй сукупності вказують на її наявність.

Об'єктивний критерій злочинної недбалості полягає в тому, що можливість передбачити суспільно небезпечний характер свого діяння в особи визнається тоді, коли цей характер дії та її наслідків за даних умов мала змогу передбачити особа, яка володіє однаковою щодо інших аналогічних категорій осіб здатністю та зобов'язанням піклуватись про інтереси інших людей, юридичних осіб, суспільства та держави. Отже тут, так само як і при вище наведеному визначенні об'єктивного критерію злочинної самовпевненості, створення еталону правомірної поведінки не утворює труднощів, і в повному обсязі визначається нормативними настановами.

Суб'єктивний критерій злочинної недбалості полягає в тому, що можливість передбачити суспільно небезпечний характер діяння та наслідків визнається в особі з урахуванням її індивідуальних властивостей, рівня розвитку, кваліфікації, віку тощо [6, 102]. У контексті саме таких умов В.О. Глушков зауважує, що при прояві недбалості під час виконання професійних обов'язків медичний працівник може усвідомлювати, що порушує певні професійні застережні правила лікування хворих, хоча і вважає, що ці порушення не повинні призвести до шкідливих наслідків для хворого [14, 98]. І ми не можемо з цим не погодитися.

Отже, злочинна недбалість, у контексті ст. 131 КК України, може розглядатися як можливий варіант психічного ставлення винної особи до передбаченого диспозицією злочинного наслідку.

Тепер необхідно перейти до розгляду питання про психічне ставлення винної особи до свого діяння у вигляді порушення встановлених правил здійснення професійної діяльності.

Законодавець у диспозиції норми ч. 1 ст. 131 КК України вказує лише, що неналежне виконання професійних обов'язків має місце через недбале чи несумлінне до них ставлення.

Варто зауважити, що у спеціалізованій юридичній літературі прямо наголошується, що при кваліфікації злочинів із змішаною протиправністю, важливо встановити відношення суб'єкта до факту порушення правового припису [15, 32]. При цьому, як вже зазначалось вище, думки науковців саме у цьому аспекті досить радикально різняться стосовно умислу щодо діяння та необережної форми вини взагалі. Отже, виникає необхідність у ґрунтовному дослідженні саме цього питання.

Кримінально-правова вина може мати форми або умислу, або необережності. Розпочнемо аналіз із необережної форми вини, для чого скористаємося вже вище процитованими об'єктивними та суб'єктивними критеріями злочинної самовпевненості та злочинної недбалості.

При злочинній самовпевненості будь-яких непорозумінь із її об'єктивним критерієм не виникає, оскільки варіант поведінки винного, безумовно, відрізняється від правомірних варіантів поведінки, визначених відповідними нормативними настановами та приписами. А от із суб'єктивним критерієм ми маємо констатувати суттєву невідповідність, оскільки тут фактичний наслідок, якщо взагалі його варто враховувати, полягає саме у порушенні встановлених правил, які особа свідомо і порушує. Отже, ми маємо констатувати, що психічне ставлення винного до порушення нормативно встановлених правил, які регламентують порядок здійснення професійної діяльності, не може характеризуватися злочинною самовпевненістю.

Із відповідністю критеріїв злочинної недбалості ситуація виглядає повністю аналогічною. Відповідність об'єктивному критерію, тобто відхиленню від нормативно встановленого варіанту (варіантів) правомірної поведінки є очевидною, навіть виходячи із змісту диспозиції норм ст. 131 КК України. У той же час, можливість визнання суб'єктивного критерію, на нашу думку, видається більш ніж дискусійною.

Дійсно, ставлячись «недбало чи несумлінно» до виконання своїх професійних обов'язків, особа, таким чином, вже свідомо порушує нормативно встановлений порядок виконання своїх професійних обов'язків, оскільки недбалість та несумлінність на практиці можуть знайти єдиний вияв саме у порушенні таких правил. Отже, виявляючи недбале та несумлінне ставлення, винна особа вже свідомо порушує такі правила. В свою чергу, свідоме передбачення особою в будь-якій формі можливості настання шкідливих результатів, виключає злочинну недбалість [3, 212]. На підтвердження цього у спеціалізованій монографічній літературі зазначається, що обов'язок бути уважним і розсудливим при вчиненні певних дій покладається на осіб за законом, спеціальними нормами та правилами, що регламентують службову або професійну діяльність певних категорій осіб [4, 110]. Більше того, в контексті суб'єктивного критерію інкримінування неможливо допустити порушення правил із необережності, оскільки у такому випадку кримінально-правова вина буде відсутня, і ми маємо говорити про невинувате заподіяння шкоди, так званий випадок або казус (невинувате заподіяння шкоди, коли особа не повинна була і не могла передбачити небезпечні наслідки свого діяння) [6, 102].

До речі, саме таку позицію займають О.Ф. Бантишев і С.А. Кузьмін, які наполягають, що діяння у вигляді порушення правил відбуваються виключно з прямим умислом – особа усвідомлює суспільно небезпечний характер свого діяння з порушення правил та бажає чинити саме так, тобто бажає настання наслідків у вигляді порушення вимог цих правил, принаймні в частині забезпечення неухильного дотримання їх вимог [16, 168]. Отже, вказані науковці обґрунтовано це стверджують – саме порушення нормативно встановлених правил, через яке зазначені кримінально-правові наслідки могли мати місце, вчиняються виключно з прямим умислом [4, 116].

На підставі вище викладеного, ми робимо висновок, про те, що в контексті норм ст. 131 КК України, психічне ставлення винного до порушення ним своїх професійних обов'язків

не може характеризуватися необережною формою вини, а ні у вигляді злочинної самовпевненості, а ні злочинної недбалості, тобто, у контексті норм ст. 131 КК України, психічне ставлення винної особи до порушення нею нормативно встановлених правил здійснення професійної діяльності має характеризуватися виключно прямим умислом.

Висновки. Підсумовуючи викладене, вважаємо за необхідне повернутися до вже раніше згаданих питань розмежування неналежного виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, та суміжних складів злочину.

Згідно з проведеним нами аналізом діючого вітчизняного кримінального закону до, так званих, суміжних за складами злочинів, передбачених нормами ст. 131 КК України, варто віднести норми, передбачені такими статтями кримінального закону: ч. 4 ст. 130 (Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби), 139 (Ненадання допомоги хворому медичним працівником); 140 (Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником). Показово, що усі вказані склади, що мають в цілому аналогічні законодавчі конструкції, відмежовуються один від одного як раз за однією ознакою. У нормі ч. 4 ст. 130 КК України – це є суб'єктивна сторона злочину, а у нормах, передбачених статтями 139 та 140 КК України – це злочинний наслідок. Проте, із установленням покладеної в основу законодавчої конструкції ознаки тяжких наслідків протиправного діяння у вигляді зараження іншої особи ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою, в контексті останніх двох згаданих норм кримінального закону, через їх суто об'єктивний характер, ніяких практичних проблем виникати не може, оскільки саме це встановлюється за допомогою відповідної експертизи.

Проте, норма ч. 4 ст. 130 КК України, на відміну від норми ст. 131 КК України, виходячи із диспозиції, характеризується якраз специфічною суб'єктивною стороною умисною формою вини не тільки відносно вчиненого конкретно (індивідуально) невизначеного діяння, що призводить до зараження іншої особи вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою (в контексті норми ст. 131 КК України – це неналежне виконання професійних обов'язків), а й до злочинного наслідку, тобто настання самого факту інфікування. Отже, правозастосовним органам при використанні вказаних норм, підвищену увагу необхідно приділяти саме точному встановленню суб'єктивної сторони складу злочину.

Загалом, як впливає із результатів нашого дослідження, суб'єктивна сторона складу злочину, передбаченого нормою ст. 131 КК України, характеризується, так званою, складною (подвійною) формою вини: прямим умислом щодо неналежного виконання вказаним у диспозиції спеціальним суб'єктом своїх професійних обов'язків і необережністю (у виді злочинної самовпевненості або злочинної недбалості) щодо злочинного наслідку – зараження іншої особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини.

Список літератури

1. Кримінальне право України у питаннях і відповідях: посібник / О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2008. – 280 с.
2. Кузнєцов В.В. Кримінальне право України: [посіб. для підготовки до іспитів] / В.В. Кузнєцов, А.В. Савченко; [за заг. ред. д. ю. н. проф. О.М. Джузи]. – [2-ге вид., доповн. та перероб.]. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2007. – 300 с.
3. Вереша Р.В. Проблеми вини в теорії кримінального права: навч. посіб. / Р.В. Вереша. – К.: Атіка, 2005. – 464 с.
4. Відповідальність за передбачені Розділом II Особливої частини Кримінального кодексу України злочини у сфері професійної діяльності медичних працівників та спеціальні види тілесних ушкоджень: монографія / О.Ф. Бантишев, В.О. Глушков, О.В. Копан, С.А. Кузьмін [та ін]; [за заг. ред. В.О. Глушкова]. – К.: МНДЦ при РНБО України, 2011. – 137 с.
5. Матишевський П.С. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. [для студ. юрид. вузів і фактів] / П.С. Матишевський. – К.: «А.С.К.», 2001. – 347 с.
6. Бантишев О.Ф. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. Загальна частина / О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін: ПАЛИВОДА. А. В., 2010. – 336 с. (Серія «Науково-практичний коментар»).
7. Сташис В.В. Особа під охороною кримінального закону / В.В. Сташис, М.І. Бажанов. – Х.: Право, 1996. – 225 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Бойко А.М., Брич Л.П., Гришук В.К., Дудоров О.О. [та ін.]; [за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка]. – [3-тє вид. переробл. та допов.]. – К.: Атіка. 2005. – 1064 с.
9. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: [у 2-х ч.] / Під заг. ред. Потебенька М.О., Гончаренка В.Г. – Форум, 2001., Особлива частина. – 942 с.
10. Кримінальне право України: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш [та ін.]; [за заг. ред. професорів В.В. Сташиса, В.Я. Тація]. – [3-тє вид., перероб. і допов.]. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 624 с.
11. Кримінальне право України: Особлива частина: [підручник] / За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., С.Л. Стрельцова. – Х.: Одісей, 2009. – 496 с.
12. Кримінальний кодекс України: офіц. текст. – К.: Вид. «Право», 2001. – 174 с.
13. Колесник В.А. Судова медицина та судова психіатрія: навч. посіб. / В.А. Колесник. – К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2007. – 195 с.
14. Глушков В.А. Ответственность за преступления в области здравоохранения: монография / В.А. Глушков. – К.: Вища школа, 1987. –199 с.
15. Пикуров Н.И. Квалификация следователем преступлений со смешанной противоправностью: учеб. пособ. / Н.И. Пикуров. – Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1988. – 56 с.
16. Бантишев О.Ф. Проблеми визначення форми вини у злочинах із змішаною протиправністю, пов'язаних з порушенням нормативно-встановлених правил / О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін // Б-ба з орг. злоч. і корупцією (теорія і практика): наук.-практ. журнал Міжвід. наук.-досл. центру з проблем б-би з орг. злоч. при РНБО України. – 2009. – № 21. – С. 165–169.

Стаття надійшла 20.03. 2016 р.

О.Д. Гринь, канд. юрид. наук, доцент

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

Кафедра общеправовых дисциплин и международного права

Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

**ХАРАКТЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УСТАНОВЛЕНИЯ ПРИЗНАКОВ
СУБЪЕКТИВНОЙ СТОРОНЫ ПРЕСТУПЛЕНИЯ «НЕНАДЛЕЖАЩЕЕ
ВЫПОЛНЕНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ОБЯЗАННОСТЕЙ,
ПОВЛЕКШЕЕ ЗАРАЖЕНИЕ ВИРУСОМ ИММУНОДЕФИЦИТА
ЧЕЛОВЕКА ИЛИ ДРУГОЙ НЕИЗЛЕЧИМОЙ БОЛЕЗНЬЮ»**

Резюме

Статья посвящена установлению признаков субъективной стороны преступления «Ненадлежащее выполнение профессиональных обязанностей, повлекшее заражение вирусом иммунодефицита человека или другой неизлечимой болезнью». Рассмотрены вопросы разграничения ненадлежащего исполнения профессиональных обязанностей, повлекшее заражение лица вирусом иммунодефицита человека либо иной неизлечимой инфекционной болезнью от смежных составов преступления.

Ключевые слова: состав преступления, субъективная сторона преступления, вина, умысел, неосторожность.

O. D. Grin, Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor

Odessa I. I. Mechnikov National University

the Department of General Legal Disciplines and International Law

Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

DETERMINATION OF THE SIGNS OF THE SUBJECTIVE SIDE OF THE CRIME OF «IMPROPER IMPLEMENTATION OF PROFESSIONAL DUTIES CAUSING INFECTION WITH HUMAN IMMUNODEFICIENCY VIRUS OR OTHER INCURABLE DISEASES»: CHARACTER FEATURES

Summary

The article is devoted to the signs of the subjective side of the crime « Improper implementation of professional duties causing infection with human immunodeficiency virus or other incurable diseases». The demarcation problems of improper implementation of professional duties are examined which caused the acquisition of human immunodeficiency virus or other incurable infectious disease, and other related crimes.

Key words: corpus delicti, the subjective aspect of the crime, guilt, intent, carelessness.